

Kedves Olvasó!

Sajnos 2025-ben is többször jelentek meg híradások a hazai és a külföldi sajtóban a közpénzekkel való visszaélésekről, sikkasztásokról, korrupciókról, vesztegetésekről, közbeszerzési csalásokról, összeférhetlenségekről, nota bene államadósság eltitkolásáról. A közvagyont csak ott és akkor lehet szabálytalanul, magáncélú haszonszerzésre felhasználni, ahol és amikor nem átlátható, kaotikus a közpénzek felhasználása, nincsenek vagy nem jól működnek a belső kontrollok, hiányos a közvagyon védelme és nem megfelelő az elszámoltatás. A jogsértések elleni folyamatos küzdelem csak akkor lehet sikeres, ha a hatóságok itthon (lásd első tanulmányunkat) és külföldön (lásd második és harmadik tanulmányunkat) is, vagyis globálisan kellő szigorral lépnek fel a versenyszabályokat megszegőkkel szemben.

Első tanulmányunk szerzője, a magyar Integritás Hatóság elnöke – reflektálva a Pénzügyi Szemle 2025/2. számában megjelent Báger Gusztáv interjúra és az általa írt könyv recenziójára – azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy miként lehetne megelőzni és visszaszorítani a korrupciót, ami nagyban hozzájárulna az egész magyar társadalom felemelkedéséhez, illetve, hogy hogyan lehetne a társadalmi közbizalmat erősíteni azzal, hogy hiteles és megbízható jelentések készüljenek a közpénzek felhasználásáról.

Második tanulmányunk egy átfogó elemzést nyújt az átláthatóságot, intézményi ellenőrzést, pénzügyi és makrogazdasági stabilitást nélkülöző, olajban és gázban gazdag Azerbajdzsán közpénzügyek felhasználásának kihívásairól harminc szakértővel készített interjú szövegelemzésén keresztül. A szerző arra a következtetésre jutott, hogy hatékony ellenőrzési mechanizmusok létrehozása és működtetése, valamint a téma tudományos vizsgálata, kutatása nélkül a jövőben sem lesznek kezelhetőek reálisan, átláthatóan és elszámoltathatóan az azerbajdzsáni közpénzügyek, nem vezet sikerre a korrupció elleni küzdelem.

Harmadik tanulmányunk az átalakulóban lévő, nem kellően harmonizált nemzetközi pénzügyi rendszerekkel, ezen belül is a világ valutarendszerének kettészakadásával, a kriptovaluták és a digitális nemzeti valuták egyre ijesztőbb térnyerésével, valamint annak veszélyeivel foglalkozik. A CLARITY Act, a dollárhoz kötött stabelcoinok egyre több országban teszi lehetővé a bennfentes kereskedést, a tőkekövetelmények és a likviditási szabályok kikerülését, az adóelkerülést, ami a szerző szerint a csalások számának növekedéséhez vezethet, gazdasági fegyverré válhat, és veszélyeztetheti az euróövezet pénzügyi stabilitását, szuverenitását.

Negyedik tanulmányunk szerzői Szlovákia lassuló reálkonvergenciájának legfőbb okaira keresik a választ. Ezek többek között az alacsony megtakarítási ráta, a csökkenő tőkebeáramlás, a romló dinamikájú és szerkezetű tőkefelhalmozás, a kimerülő munkaerőpiac, az elmaradó beruházások a szellemi tőke, a csúcstechnológia és a kutatás-fejlesztés területén. Regionális szempontból a makroszintű konvergencia lassulása főként a legerősebb régiók pozíciójának romlásában tükröződött, amellyel Szlovákia régióinak teljesítménye paradox módon közelebb került egymáshoz.

Ötödik tanulmányunk szerzői azt boncolgatják, hogy hogyan befolyásolják a vállalatok beszerzési és stratégiai döntéseit az EU fenntarthatósággal kapcsolatos közvetélteli és KPI-követelményeket előíró rendeletei a tagállamok eltérő számviteli szabályai közepette. Jogharmonizációs hiátusból adódóan ugyanis még mindig nagyok a különbségek a lízingelszámolás lokális és nemzetközi szabályai között, amelynek akár jelentős eredményeltérítő hatása is lehet, ugyanis nem mindegy, hogy mekkora az eredmény az OPEX és CAPEX KPI-k tekintetében. A lízingköltségek eltérő kezelése jelenleg még rendkívüli módon megnehezíti a különböző tagországokban gazdálkodó vállalatok KPI-eredményeinek összehasonlítását.

Folyóiratunk mostani számának interjúrovatában annak a közgazdász Boros Imrének a munkásságáról, izgalmas életútjáról olvashatunk részleteket, aki a Magyar Nemzeti Bankban, a Magyar Hitelbankban és az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Részvénytársaságban is vezető pozíciót töltött be, valamint az **Európai Unió PHA-RE-program** kormányzati koordinációjáért felelős tárca nélküli minisztere volt.

Konferenciarovatunkba először a 2025. október 5-9. között megrendezett International Fiscal Association 77. lisszaboni kongresszusáról számolunk be, ahol a résztvevők a nemzetközi adózás olyan aktuális témáit vitatták meg, mint az Európai Unióba egy éve bevezetett globális minimumadó, a vállalati illetőség újra definiálása a digitális korszakban, valamint a kettős adóztatási egyezmények visszaélészerű használata elleni fellépés.

Terták Elemérnek köszönhetően részletes tudósítást kapunk a Magyar Közgazdasági Társaság monetáris politikai szakosztálya által 2025. november 5-én megrendezett webináriumáról is, amelynek központi témája a digitális euró és a stabilcoinok volt. A panelbeszélgetések során a résztvevők áttekintették 93 központi bankra kiterjedő felmérés eredményeit a kriptovaluta-eszközök használatának lehetőségeiről, megvitatták üzleti tapasztalataikat a stablecoinokkal kapcsolatosan, a központi bankok célját a kiskereskedelmi CBDC bevezetésével, illetve hogy fizessenek-e kamatot a CBDC egyenleekre.

Végül könyvszemlénkben Popp József akadémikus ajánlja a tisztelt Olvasó figyelmébe a Holczinger Norbert és Sárvári Balázs szerzőpáros által írt Fenntartható közgazdaságtan: részletes forгатókönyv és oktatói segédanyag című könyvét, amely felkészít, formál és útmutatót ad a bolygónk jövőjét veszélyeztető környezeti kihívásokra, a fenntarthatóság gazdasági, társadalmi, technológiai és pénzügyi aspektusaira, etikai, zöld pénzügyi és demográfiai kérdéseire, a hosszú távú felelősségvállalásra, a rendszerszintű gondolkodásra. ■

Lukács János
főszerkesztő